

Cavalleria Rusticana (Pietro Mascagni)

Personatges

Turiddu	Amant de Lola
Mamma Lucia	Mare de Turiddu
Santuzza	Camperola
Alfio	Carreter, marit de Lola
Lola	Dona d'Alfio i amant de Turiddu

On passa l'acció

En un poble de Sicília, durant la celebració de la Pasqua, a finals del segle XIX.

Resum argumental

Acte únic

Un matí assolellat, els vilatans surten a la plaça del poble. Mamma Lucia, la mare de Turiddu, ordena les taules i cadires de la taverna, mentre la gent entra a l'església per anar a la missa solemne del dia de Pasqua.

Santuzza, una camperola enamorada de Turiddu, arriba i pregunta per ell a Mamma Lucia. Aquesta creu que el seu fill encara no ha tornat de viatge, però Santuzza l'informa que la nit anterior el va veure rondant pel poble.

Alfio, carreter i marit de Lola, arriba al poble després d'un viatge de negocis per Sicília. A la taverna pregunta a Mamma Lucia si li queda vi. L'anciana respon que el seu fill n'ha anat a buscar a la vila propera de Francofonte.

Alfio, estranyat, comenta que han vist el jove rondant casa seva. Mamma Lucia, sorpresa, va per respondre-li, però Santuzza la fa callar per no comprometre Turiddu. Alfio es retira.

Tot seguit, Santuzza explica a Mamma Lucia
que Turiddu era amant de Lola abans d'incorporar-se a l'exèrcit.
En tornar, ella s'havia casat.
Llavors va seduir Santuzza i poc temps després la va abandonar,
arruïnant així la seva vida, ja que ara ningú es voldrà casar amb ella.
A més, ell torna a flirtejar amb Lola.

Compadida de Santuzza,
Mamma Lucia entra a l'església a pregar per ella.
Santuzza no hi pot entrar perquè ha estat excomunicada.

Arriba Turiddu, que afirma venir de Francofonte,
però Santuzza li fa saber que ja coneix
les seves aventures amoroses amb Lola.
Discuteixen i intercanvien retrets i amenaces.
Callen quan veuen arribar Lola, que va cap a l'església.
Ella s'atura un moment a parlar amb ells, coqueta i frívola.

Després que Lola marxi segueixen discutint
fins que Santuzza, dolguda pel seu menyspreu, maleeix Turiddu.

Després, per despit, Santuzza li explica a Alfio
que Turiddu ronda la seva dona. Alfio promet venjar-se.

Després de missa, la plaça torna a omplir-se de gent.
Turiddu convida tothom a beure vi escumós.
Però Alfio rebutja la copa que li ofereix Turiddu.
És un desafiament que aquest accepta
i que s'haurà de resoldre en un duel.

Turiddu es queda sol i reflexiona davant la seva possible mort.
Demana a la seva mare que el beneeixi per última vegada
i també li prega que, en cas de no tornar viu del duel amb Alfio,
aculli Santuzza com una filla.

Mamma Lucia es queda sola i poc després se sent
la veu esquincada d'una vilatana: "Han mort Turiddu!".

Pagliacci (Ruggero Leoncavallo)

Personatges

Anio	Director d'una companyia d'actors ambulants
Nedda	Esposa de Canio, primera actriu
Silvio	Camperol, amant de Nedda
Tonio	Bufó de la companyia, geperut
Beppe	Actor de la companyia

On passa l'acció

A Montalto, un poble de Calàbria, un 15 d'agost cap al 1875.

Pròleg

Un personatge, que assumeix el paper de Pròleg, anuncia l'inici d'una representació.

Explica que els espectadors veuran unes accions fingides, però que volen mostrar un fragment de la vida real.

Resum argumental

Acte primer

Una companyia ambulat de pallassos arriba al poble i convoca els vilatans a una funció a les 11 d'aquella mateixa nit.

Canio, el director de la companyia, anuncia l'espectacle i presenta els actors: Nedda, la seva esposa, Tonio i Beppe. Explica que, encara que a l'escenari es representin infidelitats, el teatre i la vida no són el mateix.

Els actors marxen a la taverna però Tonio vol primer anar a netejar el seu ase. Es riuen d'ell i insinuen, ente burles, que potser es vol quedar per festejar Nedda. Canio segueix la broma, però deixa clar que castigarà amb duresa qualsevol infidelitat.

Nedda es queda sola, i tem que el seu marit sospiti de la seva infidelitat amb Silvio, un antic amant. Tanmateix, desitja ser lliure.

Tonio s'apropa a Nedda amb la intenció de seduir-la, pero ella el rebutja, es burla de la seva deformitat i li marca la cara amb un fuet. Ell se'n va jurant venjar-se.

Poc després arriba Silvio, l'amant de Nedda, que li proposa que s'escapi amb ell després de la funció.

Tonio, que ha sentit la conversa, crida Canio, que comprova que la seva esposa té un amant. Es llença sobre Silvio, però aquest aconsegueix fugir abans de ser reconegut.

Furiós, Canio vol que Nedda li reveli el nom de l'amant, però ella s'hi nega. Quan està a punt de clavar-li un punyal, arriben Beppe i Tonio que li ho impedeixen. Els dos pallassos suggereixen a Canio que esperi, ja que l'amant segurament assistirà a la funció.

Els pallassos es maquillen i vesteixen per a l'espectacle. Canio, abatut, reflexiona sobre l'absurditat d'haver de fer riure mentre plora per dins.

Acte segon

Els vilatans es disposen a seguir la funció, que comença amb la presentació dels personatges: Pagliaccio (paper interpretat per Canio) deixa sola la seva esposa Colombina (Nedda), mentre Taddeo (Tonio) és al mercat.

Quan Colombina es queda sola, arriba el seu amant, Arlecchino (Beppe). Els vilatans es diverteixen amb la funció, especialment quan torna Pagliaccio, sospitant que Colombina amaga el seu amant.

Canio, deixant de banda el rol que interpreta en la ficció,
exigeix un altre cop a la seva esposa que digui el nom de l'amant,
i Colombina-Nedda s'hi torna a negar.

Desesperat, Canio apunyala la seva esposa.
Silvio corre a ajudar-la,
però Canio també li clava el ganivet.
Els espectadors s'adonen aleshores que la comèdia, real, s'ha acabat.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.

L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.